

UDENRIGSMINISTERIET

2. maj 2013

Spørgsmål fra Kim Andersen (V) til
handels- og investeringsministeren af 25.
april 2013 – spørgsmål nr. S 1753. Til
skriftlig besvarelse.

Spørgsmål S 1753:

»Mener ministeren, at der er et uudnyttet eksportpotentiale i det tyske marked?«

Svar:

Tyskland er Danmarks største eksportmarked. I 2012 udgjorde den samlede danske eksport til Tyskland 127 mia. kr. Eksporten var fordelt med 92,2 mia. kr. på vareeksporten og 34,8 mia. kr. på indtægter fra tjenester. I alt aftog Tyskland 12,9 pct. af den samlede danske vare- og tjenesteeksport i 2012, jf. oversigten nedenfor:

Dansk eksport til Tyskland, 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Varer	101.022	82.372	88.343	93.672	92.229
Andel af samlet vareeksport	17,3%	16,9%	16,6%	15,8%	15,1%
Tjenester	33.734	29.799	33.850	34.901	34.831
Andel af samlet tjenesteeksport	7,3%	7,0%	6,7%	6,7%	6,3%
I alt	134.756	112.171	122.193	128.573	127.060
Andel af samlet eksport	14,1%	14,2%	13,9%	13,5%	12,9%

Danmarks Statistik. Betalingsbalancestatistikken. BOP3.

Finanskrisen medførte et fald i dansk eksport til Tyskland på 16,8 pct. fra 2008-2009. Fra 2009-2012 er eksporten steget 13,3 pct., fordelt med en stigning i vareeksporten på 12,0 pct. og i tjenesteeksporten på 16,9 pct. I 2012 faldt eksporten til Tyskland 1,2 pct., og i 2012 var dansk eksport til Tyskland dermed 7,7 mia. kr. lavere end i 2008.

På trods af faldet i dansk eksport til Tyskland vurderes det, at Danmark har et betydeligt eksportpotentiale på det tyske marked. Dette skyldes grundlæggende karakteren af den tyske efterspørgsel og det danske udbud: Som følge af et konkurrencedygtigt erhvervsliv, høje formuer og indkomster, samt en stabil makroøkonomisk politik er tysk økonomi blandt de stærkeste i Europa. Dette sikrer en vedvarende høj efterspørgsel fra Tyskland. På udbudssiden har danske virksomheder en lang række produkter, services og kompetencer, som efterspørges af tyske virksomheder og forbrugere, ligesom den korte geografiske og kulturelle afstand, det

fælles medlemskab af EU og de mangeårige samarbejds erfaringer er en fordel for dansk-tysk samhandel.

Regeringen arbejder derfor for, at dansk eksport til Tyskland øges i de kommende år. Det officielle Danmark bistår danske virksomheder gennem de danske repræsentationer i Berlin, Hamburg og München, ligesom der via eksportprogrammer ydes støtte til små- og mellemstore virksomheder, som vil eksportere til Tyskland.

Tyskland er et meget velkendt marked for danske eksportører og erhvervsorganisationer. Hermed adskiller det sig fra vækstmarkederne i blandt andet Asien, hvor dansk eksport i de seneste 10 år har haltet bagefter. Dette var baggrunden for, at regeringen valgte at gøre en strategisk indsats for at få bedre fodfæste på vækstmarkederne. Som en del af dette arbejde har regeringen opstillet konkrete mål for vækstmarkederne, hvor udfordringerne er nye og store for mange danske virksomheder, og hvor der ofte er brug for politiske og andre typer kontakter.

Tilsvarende målsætninger er ikke opstillet for væksten i eksporten til Tyskland, som i alt væsentlighed er markedsmæssigt drevent, og hvor der ikke er helt samme behov for en aktiv indsats på politisk niveau, og hvor dansk erhvervsliv i forvejen er bredt repræsenteret.

Der udarbejdes løbende en lang række undersøgelser og rapporter vedrørende det tyske marked. Det drejer sig blandt andet om rapporter af enkelte sektorer og geografiske områder i Tyskland. Disse undersøgelser, som udarbejdes af de enkelte tyske delstater og af mange forskellige institutioner, konsulenthuse og analysefirmaer, indgår i det løbende handelsfremmearbejde på de danske repræsentationer i Tyskland.

Ser man på den geografiske fordeling af den danske eksport til Tyskland, er der tydelige regionale forskelle.

I 2011 var Schleswig-Holstein og Nordrhein-Westfalen de to største aftagere af dansk eksport på delstatsniveau i Tyskland, hvor Danmark eksporterede for henholdsvis 21,7 mia. kr. og 21,1 mia. kr. til de to delstater. Tilsammen udgør eksporten til disse to delstater knap halvdelen af den samlede danske vareeksport til Tyskland.

Danmark har grundet den geografiske placering et tæt handelssamarbejde med Schleswig-Holstein, mens det er koncentrationen af handel og industri samt befolkningstætheden på knap 18 millioner indbyggere, der er afgørende for den relativt store eksport til Nordrhein-Westfalen.

Dansk vareeksport til de tyske delstater

Delstat	Befolkning	BNP/indb.	Dansk vareeksport	Vareeksport pr. indb.
	Millioner	euro	Mia.kr.	Kr.
Baden-Württemberg	10,8	34.885	6,9	642
Bayern	12,5	35.443	5,5	439
Berlin	3,5	28.806	1,2	346
Brandenburg	2,5	22.074	1,7	680
Bremen	0,7	42.405	1,6	2.421
Hamburg	1,8	52.401	6,1	3.412
Hessen	6,1	37.509	5,5	907
Mecklenburg-Vorpommern	1,6	21.404	2,8	1.708
Niedersachsen	7,9	28.350	9,8	1.238
Nordrhein-Westfalen	17,8	32.882	21,1	1.183
Rheinland-Pfalz	4,0	28.311	1,3	325
Saarland	1,0	30.098	0,3	295
Sachsen	4,1	22.980	1,0	241
Sachsen-Anhalt	2,3	22.427	1,0	429
Schleswig-Holstein	2,8	25.947	21,7	7.660
Thüringen	2,2	21.663	0,9	403

Kilder: Ambassaden i Berlin. Der gøres opmærksom på, at summen af eksporten til de enkelte delstater ligger lidt under Danmarks Statistiks tal for den samlede eksport til Tyskland. Tallene fra de enkelte delstater stammer fra Statistisches Bundesamt Deutschland. Denne forskel er normalt og kan henføres til forskelle i opgørelsesmetoderne landene imellem. De senest tilgængelige tal for den danske eksport på delstatsniveau er fra 2011. Tallene fra 2012 er fortsat under udarbejdelse (prognoser).

Generelt aftager de nordlige og nordvestlige dele af Tyskland, herunder Schleswig-Holstein, Hamborg, Niedersachsen og Nordrhein-Westfalen, den største andel af den danske eksport (svarende til 66 pct.). Til gengæld eksporteres der betydeligt mindre fra Danmark til den østlige region.

Bayern og Baden-Württemberg står kun for 14 pct. af den samlede danske vareeksport til Tyskland, hvilket er relativt lidt, når man tager i betragtning, at delstaterne i Sydtyskland generelt er de mest kapitalstærke delstater. Bayern og Baden-Württemberg er blandt de rigeste delstater målt i forhold til BNP pr. indbygger. Også befolkningstætheden i de to sydtyske delstater er relativt høj med henholdsvis 12 millioner indbyggere i Bayern og 11 millioner indbyggere i Baden-Württemberg.

Det er opfattelsen, at der er relativt gode muligheder for at øge dansk eksport til Tyskland i de kommende år. Det gælder geografisk måske især i forhold til det sydlige Tyskland, såfremt barriererne omkring mentalitet og kulturforståelse kan nedbringes. Det gælder også indenfor sektorer som for eksempel klima- og energiområdet, hvilket blandt andet skyldes den aktive tyske politik, der fremmer en omstilling i en mere grøn energi og energibesparende retning. Hertil kommer en betydelig indsats for reovering af boligmassen.

Der kan også peges på muligheder indenfor sundheds- og forskningssektoren, hvor den aldrende tyske befolkning vurderes at ville medføre stigende efterspørgsel på pleje- og medicinalprodukter.

Endelig kan peges på gode muligheder inden for informations- og kommunikationsteknologi, fødevarer, møbler og design samt en række services og konsulentytelser. Særligt kan fremhæves, at Danmark kan have et betydeligt potentiale som underleverandør til den omfattende maskinindustri i det sydlige Tyskland, hvor danske virksomheder ikke står lige så stærkt som i den nordlige del af Tyskland.